

Türkiye'deki Tıp Fakülteleri

Dr. Saim Yolođlu¹, Dr. Ahmet Yılmaz Şarлак², Dr. Ömer Şarлак³

Bu çalışmada, Türkiye'de faaliyet gösteren tıp fakültelerinin genel ve bölümlere göre öğretim üyesi dağılımı ile bazı istatistiksel ölçütler sunuldu. [Turgut Özal Tıp Merkezi Dergisi 1998;5(1):47-51]

Anahtar Kelimeler: Tıp fakültesi, öğrenci, öğretim üyesi

Medical schools in Turkey

In this study, distribution of faculty members in medical schools in Turkey was determined generally and according to the departments and some statistical measurements were presented. [Journal of Turgut Özal Medical Center 1998;5(1):47-51]

Key Words: Medical school, student, faculty member

Bir yöneticinin uygun karar verebilmesi, hizmetlerini verimli, etkin ve yeterli biçimde planlayabilmesi, uygulamaya koyduğu hizmetlerin başarısını değerlendirebilmesi ve varsa yanlışlıkların düzeltilebilmesi için doğru, tam ve güncel verilere gereksinim vardır. Bu nedendir ki tıp fakültelerinde ve sağlık bilimleriyle ilgili kurumlarda Biyoistatistik Anabilim/Bilim dalları kurularak; hizmetin planlanmasında, toplumsal değişimlerin incelenmesinde, tanı ve tedavi işlemlerinde, koruyucu hizmetlerde, bilimsel çalışmalarda, biyolojik morfolojik ve fizyolojik özelliklerin tanımlanmasında ve hizmet göstergesi olarak değerlendirilmesinde kullanımı kaçınılmaz olmuştur.

Ülkemizde Cumhuriyetimizin kurulması ile birlikte yeterli ve nitelikli sağlık personeli yetiştirilmesine büyük önem verilmiş, daha sonra bu yaklaşım hizmetin eşit, entegre, kademeli, önceliklere önem veren, katılımı destekleyen ve bir ekip anlayışı içinde

yürütülür bir şekilde sürdürülmesi, planlama ve politikaları ile güçlendirilmiştir. Anadolu'da kurulan üniversiteler ve bu üniversiteler bünyesindeki tıp fakülteleri ile çağdaş sağlık hizmetleri vatandaşlarımıza ulaştırılmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmanın amacı, 1996 yılı sonu itibarıyla Türkiye'de faaliyet gösteren tıp fakültelerinin genel olanak ve bölümlerine göre öğretim üyesi dağılımını, tıp fakültelerindeki öğrenci sayılarını, bölgelere göre dağılımlarını ve bazı istatistiksel ölçütler sunmak amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Çalışmamızdaki veriler 1996 yılı sonunda Türkiye'de faaliyet gösteren tıp fakültesi dekanlıklarına gönderilen anketle elde edilmiştir. Anketimize yanıt veren ve faaliyet gösteren tıp

¹ İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik Anabilim Dalı, Malatya

² Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Kocaeli

³ İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Malatya

fakülteleri değerlendirildi. İstatistiksel değerlendirmede SPSS for Windows hazır program kullanıldı.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Tablo 1'de Türkiye'deki tıp fakültelerinin kanunla kuruluş yıllarına göre dağılımı sunulmaktadır. 1996 yılı sonunda uyguladığımız ankete yanıt veren 38 tıp fakültesinin 32'si faaliyet gösterirken 6 tanesinin faal durumda olmadığı görülmüştür. Tablo 2, 3, 4, 5 ve 6'da tıp fakültelerimizin genel ve bölümlerine göre öğretim üyesi dağılımı verilmiştir. Tablolar incelendiğinde öğretim üyelerinin % 15.4'ü temel tıp

Tablo 1. Türkiye'de 1996 yılı sonu verilerine göre tüm tıp fakültelerinin kanunla kuruluş yıllarına göre dağılımı

Üniversite	İli	Kanunla kuruluş yılı
* 1. Abant İzzet Baysal	Bolu	1992
2. Adnan Menderes	Aydın	1992
3. Akdeniz	Antalya	1973
4. Ankara	Ankara	1945
5. Atatürk	Erzurum	1966
6. Başkent	Ankara	1993
7. Celal Bayar	Manisa	1993
8. Cumhuriyet	Sivas	1974
9.Çukurova	Adana	1972
10. Dicle	Diyarbakır	1969
11. Dokuz Eylül	İzmir	1982
12. Ege	İzmir	1955
13. Erciyes	Kayseri	1969
14. Fırat	Elazığ	1983
15. Gazi	Ankara	1982
*16. Gaziantep	Gaziantep	1988
17. Gaziosmanpaşa	Tokat	1995
18. Gülhane	Ankara	1980
19. Hacettepe	Ankara	1967
20. Harran	Şanlıurfa	1993
21. İnönü	Malatya	1987
22. İst. Ün.v. (Çapa)	İstanbul	1805
23. İst. Ün.v. (Cerrahpaşa)	İstanbul	1968
24. Karadeniz Teknik	Trabzon	1973
*25. Kırıkkale	Kırıkkale	1993
26. Kocaeli	Kocaeli	1992
27. Marmara	İstanbul	1982
*28. Mersin	Mersin	1992
*29. Mustafa Kemal	Antakya	1995
30. Ondokuz Mayıs	Samsun	1975
31. Osman Gazi	Eskişehir	1995
32. Pamukkale	Denizli	1987
33. Selçuk	Konya	1982
34. Süleyman Demirel	Isparta	1993
35. Trakya	Edirne	1982
36. Uludağ	Bursa	1970
37. Yüzüncü Yıl	Van	1992
*38. Zonguldak Karaelmas	Zonguldak	1992

* Faal olmayanlar

Tablo 2. Türkiye'de faaliyet gösteren tıp fakültelerinin öğretim üyesi dağılımı

Üniversite	Prof.	Doç.	Y.Doç.	Toplam
A.Menderes	7	8	31	46
Akdeniz	57	25	43	125
Ankara	241	131	22	394
Atatürk	31	53	66	150
Başkent	15	12	20	47
Celal Bayar	10	22	40	72
Cumhuriyet	32	28	49	109
Çukurova	102	74	61	237
Dicle	34	33	65	132
Dokuz Eylül	71	50	34	155
Ege	175	82	71	328
Erciyes	55	61	35	151
Fırat	17	25	37	79
Gazi	103	94	35	232
Gaziantep	10	17	23	50
Gülhane	82	87	79	248
Hacettepe	217	135	146	498
Harran	2	1	33	36
İnönü	9	18	62	89
İst. Çapa	297	119	10	426
İst. Cerrahpaşa	329	147	37	513
Karadeniz	36	30	43	109
Kocaeli	15	45	68	128
Marmara	54	54	45	153
Ondokuz Mayıs	39	45	37	121
Osmangazi	56	34	49	139
Pamukkale	6	19	47	72
Selçuk	51	49	55	155
S. Demirel	5	14	37	56
Trakya	32	25	43	100
Uludağ	94	65	55	214
Yüzüncü Yıl	8	14	60	82
Toplam	2292	1616	1538	5446

Tablo 3. Türkiye'de faaliyet gösteren tıp fakültelerindeki öğretim üyelerinin bölümlere göre dağılımı

Öğretim üyesi	Temel		Dahili		Cerrahi		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Prof.	333	14.5	1059	46.2	900	39.2	2292	100.0
Doç.	268	16.5	747	46.2	601	37.3	1616	100.0
Y.Doç.	242	15.7	622	40.4	674	43.9	1538	100.0
Toplam	843	15.4	2248	41.2	2175	43.4	5446	100.0

bilimleri bölümünde, % 41.2'si dahili tıp bilimleri

Tablo 4. Türkiye'de faaliyet gösteren tıp fakültelerinin temel tıp bilimleri bölümü öğretim üyesi dağılımı

Üniversite	Prof.	Doç.	Y.Doç	Toplam
Adnan Menderes	1	2	6	9
Akdeniz	17	5	9	31
Ankara	24	18	8	50
Atatürk	11	10	9	50
Başkent	-	-	-	-
Celal Bayar	-	9	3	11
Cumhuriyet	12	8	8	28
Çukurova	18	10	16	44
Dicle	10	12	16	38
Dokuz Eylül	12	8	1	21
Ege	23	13	11	47
Erciyes	9	9	9	27
Fırat	6	4	8	18
Gazi	15	9	3	27
Gaziantep	-	3	5	8
Gülhane	4	17	12	33
Hacettepe	32	17	8	67
Harran	2	-	6	8
İnönü	4	2	8	14
İst. Çapa	37	23	4	64
İst. Cerrahpaşa	36	21	6	63
Karadeniz	5	4	5	14
Kocaeli	1	5	8	14
Marmara	9	15	9	33
Ondokuz Mayıs	6	9	2	17
Osmangazi	14	5	14	33
Pamukkale	1	2	7	10
Selçuk	9	10	10	29
S.Demirel	2	5	6	13
Trakya	5	4	3	12
Uludağ	7	6	5	18
Yüzüncü Yıl	1	3	7	11
Toplam	333	268	242	843

bölümünde ve % 43.4'ü ise cerrahi tıp bilimleri bölümünde görev yapmaktadır. Görev yapan öğretim üyelerinin % 42.1'inin profesör, % 29.6'sının doçent ve % 28.3'ünün yardımcı doçentlerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 5. Türkiye'de faaliyet gösteren tıp fakültelerinin dahili tıp bilimleri bölümü öğretim üyesi dağılımı

Üniversite	Prof.	Doç.	Y.Doç.	Toplam
Adnan Menderes	4	4	12	20
Akdeniz	15	10	14	39
Ankara	120	69	11	200
Atatürk	11	27	30	68
Başkent	5	5	10	20
Celal Bayar	6	7	18	31
Cumhuriyet	12	14	21	47
Çukurova	43	32	25	100
Dicle	15	14	21	50
Dokuz Eylül	30	25	13	68
Ege	84	34	33	151
Erciyes	29	25	9	63
Fırat	6	8	14	28
Gazi	48	57	19	124
Gaziantep	5	7	9	21
Gülhane	45	45	28	118
Hacettepe	122	40	40	202
Harran	-	-	13	13
İnönü	2	6	25	33
İst. Çapa	141	55	5	201
İst. Cerrahpaşa	159	81	23	263
Karadeniz	16	8	21	45
Kocaeli	7	23	20	50
Marmara	24	21	22	67
Ondokuz Mayıs	15	19	19	53
Osmangazi	18	21	20	59
Pamukkale	2	8	15	25
Selçuk	20	19	19	58
S.Demirel	-	8	12	20
Trakya	12	11	21	44
Uludağ	49	39	36	124
Yüzüncü Yıl	5	5	24	34
Toplam	1059	747	622	2428

Tablo 7'de tıp fakültelerimizde görev yapan öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı ve yatak başına düşen öğrenci sayısı verilmektedir. Tablo incelendiğinde, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının en fazla Ondokuz Mayıs, Trakya, Karadeniz ve Erciyes Üniversitesi tıp fakültelerinde olduğu, yatak başına düşen öğrenci sayısında ise en fazla

Tablo 6. Türkiye'de faaliyet gösteren tıp fakültelerinin cerrahi tıp bölümü öğretim üyesi dağılımı

Üniversite	Prof.	Doç.	Y.Doç.	Toplam
Adnan Menderes	2	2	13	17
Akdeniz	25	10	20	55
Ankara	97	44	3	144
Atatürk	9	16	27	52
Başkent	10	7	10	27
Celal Bayar	4	6	19	29
Cumhuriyet	8	6	20	34
Çukurova	41	32	20	93
Dicle	9	7	28	44
Dokuz Eylül	29	17	20	66
Ege	68	35	27	130
Erciyes	17	27	17	61
Fırat	5	13	15	33
Gazi	40	28	13	81
Gaziantep	5	7	9	21
Gülhane	33	25	39	97
Hacettepe	73	78	88	239
Harran	-	1	14	15
İnönü	3	10	29	42
İst. Çapa	119	41	1	161
İst. Cerrahpaşa	134	45	8	187
Karadeniz	15	18	17	50
Kocaeli	7	17	40	64
Marmara	21	18	14	53
Ondokuz Mayıs	18	17	16	51
Osmangazi	24	8	15	47
Pamukkale	3	9	25	37
Selçuk	22	20	26	68
S.Demirel	3	1	19	23
Trakya	15	10	19	44
Uludağ	38	20	14	72
Yüzüncü Yıl	3	6	29	38
Toplam	900	601	674	2175

Tablo 7. Türkiye'de faaliyet gösteren tıp fakültelerinin öğrenci durumu

Üniversite	Öğrenci sayısı	Öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı	Yatak başına düşen öğrenci sayısı
Adnan Menderes	-	-	-
Akdeniz	1047	8.4	4.15
Ankara	2489	6.3	1.12
Atatürk	1103	7.3	1.83
Başkent	-	-	-
Celal Bayar	44	0.6	0.41
Cumhuriyet	928	8.5	1.28
Çukurova	1754	9.9	2.14
Dicle	724	5.4	0.68
Dokuz Eylül	1164	7.5	2.21
Ege	2378	7.2	1.35
Erciyes	1660	10.9	1.84
Fırat	615	7.8	2.94
Gazi	1475	6.4	2.08
Gaziantep	241	4.8	2.41
Gülhane	918	3.7	0.56
Hacettepe	2528	4.9	2.07
Harran	40	1.1	0.40
İnönü	338	4.1	1.06
İst. Çapa	2521	5.9	1.26
İst. Cerrahpaşa	2805	5.4	1.55
Karadeniz	1181	10.8	2.52
Kocaeli	116	0.9	0.89
Marmara	820	5.3	2.65
Ondokuz Mayıs	1441	11.9	1.99
Osmangazi	1294	9.3	1.90
Pamukkale	158	2.2	1.01
Selçuk	1028	6.6	1.86
S.Demirel	132	2.6	1.05
Trakya	1178	11.8	2.80
Uludağ	1721	8.0	3.18
Yüzüncü Yıl	50	0.6	0.15
Toplam	33891	6.2	1.58

Akdeniz ve Uludağ Üniversitesi tıp fakültelerinde olduğu görülmektedir. Tıp fakültelerimizin bölgelere göre dağılımı Tablo 8'de verilmiştir. En fazla tıp fakültesinin İç Anadolu Bölgesinde ve öğretim üyesi

başına düşen öğrenci sayısının en fazla Karadeniz Bölgesindeki tıp fakültelerinde olduğu saptanmıştır.

Çalışmamızda elde edilen sonuçları, tıp fakültesi eğitiminde standart bilgi olmadığı için karşılaştırma

olanağı olmamıştır. Ancak tıp fakültelerimizin durumu gözler önüne serilmeye çalışılmıştır.

KAYNAKÇA

1. Türkiye Sağlık İstatistikleri, Türk Tabipler Birliđi, Ankara, 1997.

Tablo 8. Türkiye'de faaliyet gösteren tıp fakültelerinin bölgelere göre dağılımı

Bölgeler	Tıp fakültesi sayısı	đretim yesi sayısı	đretim yesi başına düşen đrenci sayısı	Yatak başına düşen đrenci sayısı
Akdeniz	3	418	7.01	2.45
Dođu ve G.Dođu	7	618	5.03	1.15
Ege	5	673	5.56	1.47
İç Anadolu	9	1973	6.24	1.43
Karadeniz	2	230	11.40	2.20
Marmara	6	1534	5.97	1.76
Toplam	32	5446	6.22	1.58

Yazıřma adresi:
Yrd.Doç.Dr. Saim YOLOĐLU
İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi
Biyoistatistik ABD
44069 MALATYA